

راهی که آوینی به روی ما گشود

به احتمال زیاد اگر شهید آوینی نبود تا تئوری و عمل را در عرصه هنر باهم پیوند بزند و شمشه‌ای از هنر انقلابی را متجلی کند، امروز فرسنگ‌ها از این نقطه‌ای که در آن قرار داریم عقب‌تر بودیم، هر چند وضعیت هنر انقلاب در این نقطه نیز مطلوب و ایده‌آل انقلاب اسلامی نیست اما پیش‌تر نسی هنر انقلاب تا همین جا به ویژه به لحاظ تئوریک تا حدود زیادی مرهون و مدیون سیدمرتضی آوینی است. انقلاب اسلامی خیلی زود و پیش از آنکه حتی به درستی بتواند آوینی را درک کند، او را از دست داد. بسیاری از نهادها و افراد از میان مسئولان در زمان حیاتش با او مشکل داشتند و جالب است که حتی برخی او را لیبرال و غرب‌گرا می‌خواندند، آن هم کسی را که یکی از بزرگ‌ترین منتقدان و دشمنان وریکردهای لیبرالی در زمان خودش بود.

آوینی به معنای واقعی یک انقلابی بود و او را نمی‌شد در قالب هیچ گروه سیاسی دسته‌بندی کرد، چه بسا همین حالا هم برخی سیاسیون صرفاً تحت تأثیر جو و فضا فکر می‌کنند در کنار آوینی قرار می‌گیرند و اگر او در قید حیات بود با تمام قوا مقابل او می‌ایستادند. آوینی صرفاً خود را در قالب تنگ و کلی برخی شعارهای رسمی انقلاب اسلامی محدود نکرده بود و در ساحتی عظیم از فهم انقلاب اسلامی سیر می‌کرد که هر کسی را به آن راه نبود. آوینی در آن زمان که سینمای دولتی به دست مدیران عرفان‌زده و سسطحی افتاده بود و نوعی سینمای ضدمخاطب ترویج می‌شد و قهرمان از سینمای ایران اخراج شده بود، کوشید سینمای امریکا را با آثار فیلمسازان بزرگی چون جان فورد و آلرد هیچکاک مورد مذاقه قرار دهد و عناصر عامه‌پسند و اخلاقی‌گرا از دل آن را گوشزد نماید. در سینمای مستند، آوینی با روایت فتح دست به ابتکار زد و طرحی نو درآنداخت.

به طور کلی اگر کوفته کوشش‌های آوینی با آنچه به عنوان مستندهای روایت فتح تولید کرد، پیوند نخورده بود با تشکیک جدی مواجه می‌شد اما از آنجا که او مرد میدان عرصه هنر بود، خود و گروهش فضای دفاع مقدس را از نزدیک لمس کردند. اگر آوینی در خانه می‌نشست و از دور درباره رزمندگان و فضای جبهه و جنگ تئوری می‌یافت، هیچ‌کس حرف‌های او را جدی نمی‌گرفت. ابراهیم حاتمی‌کیا جایی تعریف می‌کند که خسته و کوفته ساعت‌ها پشت فرمان بوده و از جبهه به تهران آمده و شب به ذکر کارش رسیده و وقتی در راهرو با آوینی مواجه شده، سید به او گلایه کرده که چرا اینقدر زود به تهران برگشته است، شاید اگر مدیران نفتی که تعداد آنها در جمهوری اسلامی کم هم نیست، بودند، دست در جیب کرده و یک سکه هم جایزه می‌دادند اما آوینی از آنجا که مرد عمده بوده و خود را وقف انقلاب اسلامی کرده بود، نایه‌ها و ذقای حضور در جبهه و در کنار رزمندگان و بسیجی‌های خمینی را بس غنیمت می‌دانسته و لابد چون مهدی باکری می‌دانسته که گرد همایی چنین بانگوه و حماسی را شاید نتوان از آینده با همین مقیاس و دامنه در انقلاب اسلامی شاهد بود. آوینی دم را غنیمت دانست و جنس شهادت او نیز به همین معنی اشاره دارد. جنبه جبهه او را حتی پنج سال پس از جنگ به آن سمت و سو می‌کشود و قرار است سرنوشت خویشش در همان سرسزمینی رقم بخورد که او سال‌ها نفس به نفس آن داده بود و از آن برای قفاستشمام می‌کرد.

آری هنر انقلاب اسلامی بیش از آنکه بخواهد تکنیک را از آن خود کند و فرم را به چنگ آورد، نیاز به مرادبی دارد که ساحت‌های مکتبی و حسی انقلاب و مردانش را درک کرده باشند و تکنیک را در خدمت معنا در آورند نه آنکه مقهور و محسور عادات و مظاهر آن شوند. به راستی که هنر انقلاب اسلامی را باطنی است که شهید آوینی به آن راه پیدا کرد و راهی که او باز کرد، همچنان برای منادایی آن بازاست.

تلویزیون

داور «عصر جدید» مدیر عامل موزه سینما شد

طی حکمی از سوی محمد خزاعی، رئیس سازمان سینمایی، مجید اسماعیلی به سمت مدیرعامل موزه سینما منصوب شد. به گزارش «جوان» سه نقل از اداره کل روابط عمومی سازمان سینمایی، طی حکمی از سوی محمد خزاعی، رئیس سازمان سینمایی و رئیس هیئت امنای موزه سینما، مجید اسماعیلی به

سمت مدیرعامل موزه سینما منصوب شد. اسماعیلی، کارگردانی و تهیه‌کنندگی ده‌فایلم سینمایی و کوتاه و انیمیشن را هم در کارنامه دارد. فیلم‌های سینمایی «سینه سرخ» «دلکشسته»، «ماه جبین» «آفریقا»، «شاهزاده ایرانی»، «لیخند نور» و «چراغ‌های ناتمام» از جمله آثار وی در مقام تهیه‌کنندگی است. در ساقه‌وی داوری چندین جشنواره سینمایی از جمله جشنواره «سینماحقیقت» «سما»، «چهل چراغ» جشنواره شهید آوینی و «مقاومت» نیز به چشم می‌آید. مجید اسماعیلی در حال حاضر یکی از چهار داور بر نامه تلویزیونی «عصر جدید» است.

کتاب

کتاب «آقاسعید» برگ‌هایی از زندگی و زمانه شهید سیدمحمدسعید جعفری به قلم محمد مهدی همتی راهی بازار نشر شد. از زندگی و زمانه شهید سیدمحمدسعید جعفری به قلم محمد مهدی همتی و از سوی انتشارات «ارادیل» منتشر شد. بنا برین گزارش، در بخشی از مقدمه این کتاب به قلم نویسنده اینطور می‌خوانیم: «مقام معظم رهبری در سفر به استان کرمانشاه، در مهر ۱۳۹۰، سه بار به شهید سیدمحمدسعید جعفری اشاره کردند. ایشان ابتدا در اجتماع بزرگ مردم کرمانشاه فرمودند: که ماه بعد از پیروزی انقلاب، یعنی در اوشتن سال ۵۷، جوان‌های کرمانشاهی بودند که رفتند از پادگان لشکر سنندج دفاع کنند، اولین گروه‌هایی که برای دفاع در مقابل ضدانقلاب بسیج شدند و راه افتادند رفتند که بعضی از همان‌ها جزو شهیدای نام آور

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ابران
مدیرعامل و مدیر مسئول: محمدجواد اخوان
سر دبیر: غلامرضا صدیقیان
آدرس: تهران، خیابان شهید مطهری
تقاطع میزای شیرازی، پلاک ۲۸۴
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۴۹۸۴۵۸
روابط عمومی: ۸۸۴۹۸۴۴۸، نامبر: ۶-۸۸۴۵۶۳۴۴
توزیع: شرکت نشر گستر امروز ۸۸۴۹۸۴۷۶
چاپ تهران: چاپخانه روزنامه جوان
www.javanonline.ir

| روزنامه جوان | شماره ۶۴۵۷ | یکشنبه ۲۱ فروردین ۱۴۰۱ | ۸ رمضان ۱۴۴۳ | اذان ظهر: ۱۳:۰۶ | غروب آفتاب: ۱۹:۳۳ | اذان مغرب: ۱۹:۵۲ | نیمه شب شرعی: ۰۰:۲۲ | اذان صبح فردا: ۰۵:۱۰ | طلوع آفتاب فردا: ۰۶:۳۷

گفت‌وگوی «جوان» با استاد نادر قشقایی به بهانه هفته هنر انقلاب اسلامی

هنر انقلاب در معرض نقد مردم قرار دارد

مجسمه میدان فلسطین باعث بازگشت مجسمه‌سازی به دانشگاه‌ها شد

■ **محمدصادق عابدینی**

نادر قشقایی از شناخته‌شده‌ه ترین مجسمه‌سازهای ایرانی است که آثار متعددی از جمله مجسمه میدان فلسطین و مجسمه شهید مدرس در میدان بهارستان را خلق کرده است. «جوان» به مناسبت هفته هنر انقلاب اسلامی گفت‌وویی با این هنرمند داشته است.

می‌شود گفت شما از اولین نسل هنرمندان پس از انقلاب هستمید که بخش اعظم فعالیت هنری تان در سال‌های پس از انقلاب و در خدمت انقلاب اسلامی بوده است!

بله، من سال دوم دانشگاه بودم که انقلاب اسلامی پیروز شد و کارهایی که ساختم برای بعد از انقلاب داشتم. بعد از آن با انقلاب فرهنگی دانشگاه تعطیل شد.

بعد از بازگشایی دانشگاه‌ها هم رشته مجسمه‌سازی تا هشت سال بعد تعطیل بود.

شاید مشهورترین کار شما مجسمه مشهور میدان فلسطین باشد، چه شد که شما این مجسمه را ساختید؟

ماجرا بازمی‌گردد به فراخوانی که برای ساخت این المان در میدان فلسطین داده شد. پیش از آن سازه‌ای شبیه مسجدالقصی در میدان گذاشته بودند که چندان زیبا نبود و شهرداری و حتی مسئولاتی که موضوع فلسطین را دنبال می‌کردند از آن رضایت نداشتند. فراخوانی برای ساخت المان جدید داده شد و کار من از بین همه طرح‌ها برای ساخت انتخاب شد.

مجسمه میدان فلسطین چه ویژگی‌ای داشت که آنها را متفاوت می‌کرد؟

پیش از آن و به خصوص در دوره پهلوی مجسمه‌ها را روی سکو و در محلی بلند قرار می‌دادند، اما من پیشنهاد دادم المان میدان فلسطین که در آن چند مینار فلسطینی هستند، در سطحی قرار بگیرد که مردم بتوانند با آن در ارتباط قرار گیرند. در آن زمان چند مدرسه پسرانه در اطراف میدان فلسطین بود و دوست داشتم بچه‌ها بتوانند با آن نماد میدان فلسطین از نزدیک ارتباط پیدا کنند.

تاقبل از آن در عرصه‌هایی مانند گرافیک کارهای زیادی درباره فلسطین شده بود، اما ساخت مجسمه در آن شرایط که میدان بهارستان نبود، سخت نبود؟

حکمت

پیامبر اکرم(ص):

خدا چون به بنده‌ای نعمت بخشد، دوست دارد اثر نعمت خود را در او ببیند.

«گزیده تحف‌العقول»

شهرداری طرح را برای ساخت به دفتر مقام معظم

رهبری فرستاد و از دفتر ایشان، آیت‌الله جنتی مسئول پیگیری موضوع شدند تا کار به لحاظ شرعی دچار مشکل نشود. وقتی آقای جنتی تأیید کردند که مشکل شرعی برای ساخت این مجسمه‌ها نیست، ما کار را انجام دادیم. این اتفاق باعث شد در خواست ما بدهیم رشته مجسمه‌سازی دوباره در دانشگاه‌ها تدریس شود و بعد از چند سال مجدداً این رشته هنری فعالیت داشته باشد.

تا به حال چه تعداد مجسمه و المان شهری ساخته‌اید؟

یادمان‌های زیادی ساخته‌ام. از جمله یادمان شهید صیادشیرازی که در تقاطع اتوبان سردار سلیمانی (رسالت) و صیادشیرازی قرار دارد. این المان ۱۳متر ارتفاع دارد و ترکیبی از پرچم و پرند است. برای ساخت این المان بزرگ از شیوه خاصی استفاده کردم که برای اولین بار در ایران اجرایی می‌شد. در این روش که در شرکت‌های کشتی‌سازی انجام می‌شود، مواد داغ روی فلز ریخته می‌شود. یکی از کارهای متأخر تان تولید سردیس سردار سلیمانی است، درباره این کار هم توضیح می‌دهید؟

سردیس سردار سلیمانی به پیشنهاد آقای سیدمسعود شجاعی طباطبایی و به سفارش حوزه هنری ساخته شد. برای ساخت این سردیس، من تصمیم گرفتم درباره زندگی سردار سلیمانی مطالعه کنم. برای همین سریع یکی از افرادی رقمه که در ماجرای اسیل جنوب کشور از نزدیک همراه سردار سلیمانی بوده است این شخص برای من تعریف کرد

که سردار سلیمانی خودش را به خوردن سیل‌زده سرد. در یک قایق در میان سیل به مناطق سیل‌زده سرد. وظیفه این شخص فیلمبرداری از حضور سردار بود اما ایشان اجازه تهیه عکس و تصویر را نمی‌دادند. در یکی از خانه‌های خشت و گلی آن منطقه که آب بخش زیادی از خانه را گرفته بوده، یک پیرمرد و پیرزن در پشت خانم منتظر کمک بودند. سردار سلیمانی که این صحنه را مشاهده می‌کند خودش را به آب می‌زند و در شرایطی که تا سینه زیر آب رفته بوده، نردبانی پیدا می‌کند و او پیرمرد و پیرزن را قلم‌سوز خود از آن شرایط نجات می‌دهد. این روایت از حضور سردار سلیمانی الهام‌بخش من برای تولید آن سردیس شد.

چرا برخی از مجسمه‌هایی که از سردار سلیمانی ساخته شده، از کیفیت پایینی برخوردار است؟

متأسفانه در شهرهای کوچک این اتفاق بارها رخ داد. من چهار دوره رئیس انجمن مجسمه‌سازان ایران بودم. بارها از شهرداری و مسئولان خواسته‌ایم برای ساخت مجسمه و المان‌ها از نظر تخصصی انجمن استفاده شود، ولی این اتفاق تنها در شهرهایی مثل تهران رخ می‌دهد و در شهرهای کوچک شاهد تولید آثار ضعیف و زشتی هستیم که هیچ تناسبی ندارد. «هولوکاست» هم‌ت این هنرمند و بازتاب رسانه‌ای وسیعی که در داخل و خارج از کشور داشت، باعث شد وی در بین نامزدهای چهره سال هنر انقلاب قرار گیرد و نهایتاً به عنوان بهترین هنر انقلاب انتخاب شود.

محسن مومنی شریف، رئیس وقت حوزه هنری نیز بعد از برگزیده شدن شجاعی طباطبایی در آن مراسم با اشاره به حمایت مقام معظم رهبری از برگزاری جشنواره کاریکاتور هولوکاست گفت:

مقام معظم رهبری به آقای شجاعی فرمودند که آقای شجاعی حسابی مشغول کوبیدن و رفتن به جلو هستید. هر چه آنها را

این اتفاق نشان‌دهنده یک تحول خوب است.

تأثیر بسیار مثبتی گذاشته است. در چهار دهه اخیر تولید کارهای خوب زیاد شد و سواد بصری مردم افزایش داشته است، به طوری که اگر در جایی کار

ضعیفی تولید شود، نسبت به آن اعتراض می‌کنند و اجازه نمی‌دهند کارهای ضعیف در شهر نصب شود.

این اتفاق نشان‌دهنده یک تحول خوب است.

حرکت می‌کنند.

این اشاره مکرر به شهید سیدمحمدسعید جعفری برای کرمانشاهی‌ها معنایی متفاوت داشت؛ معنایی بیش از تجلیل رهبر معظم انقلاب از یکی از شهدای شاخص استان. آقاسعید تنها ۳۶روز پس از آغاز جنگ تحمیلی به شهادت رسید اما عرصه فعالیت‌هایش قبل و بعد از انقلاب چنان گسترده بود و چنان بر فضای فرهنگی و اجتماعی و سیاسی کشور، در منطقه شمال‌شرقی کشور، در منطقه جنوب‌غربی کشور، در مناطق گوناگون، مستفکرین، دشمنان انقلاب، دشمنان اسلام، دشمنان ایران حوادی را به راه انداخته بودند. آن روز جوانان مؤمن و دلباخته، با روحیه خودجوش بسیجی توی میدان می‌افتادند و جان خودشان را فدا می‌کردند که من مثال‌های کارمانشاهش را، هم دیروز در دیدار با خانواده‌های شهدا بعضی را اشاره کردم، هم در صحبت پرپرو که یک ماه بعد از انقلاب انسان می‌دیدان حرکت‌های خودجوش مردمی، این جوان‌ها از همین کرمانشاه دارند

سیدمحمدسعید جعفری، شهید پیشرو و پیشتر،

با جمع رفقای خودش رفتند از پادگان لشکر سنندج دفاع کردن، فهمیدند که معنای این دفاع چیست، تسلط ضدانقلاب بر یک پادگان نظامی، معنایش چیست. این‌زودفهمیدن، به‌وقت فهمیدن، به‌نگام عمل کردن و پاسخ به نیاز دادن، این نقطه برجسته‌ای است که نباید مغفول بماند.

روز سوم، در دیدار بسیجیان استان دوباره فرمودند: در همین غرب کشور، در منطقه جنوب‌شرقی کشور، در منطقه شمال‌شرقی کشور، در منطقه جنوب‌غربی کشور، در مناطق گوناگون، مستفکرین، دشمنان انقلاب، دشمنان اسلام، دشمنان ایران حوادی را به راه انداخته بودند. آن روز جوانان مؤمن و دلباخته، با روحیه خودجوش بسیجی توی میدان می‌افتادند و جان خودشان را فدا می‌کردند که من مثال‌های کارمانشاهش را، هم دیروز در دیدار با خانواده‌های شهدا بعضی را اشاره کردم، هم در صحبت پرپرو که یک ماه بعد از انقلاب انسان می‌دیدان حرکت‌های خودجوش مردمی، این جوان‌ها از همین کرمانشاه دارند

سیدمحمدسعید جعفری، شهید پیشرو و پیشتر،

۷ چهره هنر انقلاب در ۷ سال

مجید مجیدی، اولین چهره هنر انقلاب اسلامی: منتقد هنرمندان واقعی شهیدا بودند که با خون خود امنیت مرزهای کشور را پایدار نگه داشتند و ما در مقابل اقیانوس ارزش‌های آنها کاری نکردیم

عصبانی کرده، ما را خوشحال تر کرد.

■ **حمید حسام چهره سال ۹۶**

چهارمین دوره انتخاب چهره برتر هنر انقلاب نشان هنر انقلاب را به عنوان چهره سال ۹۶ هنر انقلاب به «مجید حسام» اعطا کرد. وی نویسنده کتاب‌های تحسین‌شده «وقتی متهاب گم شد» و «آب هرگز نمی‌میرد» است. حمید حسام در رقابت با حسن روح‌الامین (نقاش و گرافیسست)، محمدرضا دوست‌محمدی (گرافیسست)، محمدحسین مهدویان (کارگردان) ومهدی نقویان (سینماستار) به این افتخار نائل می‌آید.

■ **حاتمی‌کیا چهره سال ۹۷**

برگزاری پنجمین دوره برگزاری مراسم انتخاب چهره هنر انقلاب با تنوع بالای هنرمندان و عرصه‌های فعالیت آنها همراه بود. پنج نامزد نهایی پنجمین دوره مراسم انتخاب «چهره هنر سال انقلاب» عبارت بودند از: رضامیرخانی، هدایت‌الله بهبودی، ابراهیم حاتمی‌کیا، محمدرضا دوست‌محمدی و مهدی نقویان که نهایتاً ابراهیم حاتمی‌کیا به عنوان چهره برگزیده هنر انقلاب اسلامی در سال ۹۷ معرفی و اعلام شد.

■ **حسن روح‌الامین چهره هنر انقلاب**

شیوع ویروس کرونا باعث مراسم انتخاب ششمین وهفتمین چهره برگزیده هنر انقلاب اسلامی به‌فاصله چند روز و با یک سال تأخیر بر گزار شود. از میان پنج نامزد نهایی و هنرمندانی همچون حسن روح‌الامین، جواد افشاری، محمدمصاحب شیخ‌رضایی، غلامرضا مستغز و محسن کاظمی، این‌بار جبهه مهم به حسن روح‌الامین تعلق گرفت.

■ **وحید یامین چهر پور هنر انقلاب**

به فاصله چندروز از این اتفاق و از بین چهره‌هایی مانند محمدرضا دوست‌محمدی، جلیل سامان، افشین علا وحید یامین پور و علی محمد مودب که جزو نامزدهای نهایی‌اعلامی بودند، در مراسمی که به صورت حضوری و مجازی بر گزار می‌شد، وحید یامین‌پور به عنوان هفتمین چهره برتر هنر انقلاب اسلامی انتخاب‌شد.

سینما

محمدحسین فرحبخش:

برخی خانم‌ها گفتند بیانیه را تحت فشار امضا کردیم

به این شکل مطرح شده و من با همین باز نگر هم صحبت کردم، خودش هم متعجب است. به گفته وی من با زبان روزه و رو به قبله می‌گویم که در طول چهار دهه فعالیت در سینما و ۶۰ فیلمی که ساختم حتی یک مورد اینچنینی هم در فیلم‌های خودم اتفاق نیفتاده و در فیلم‌های دیگر هم به ندرت چیزی شنیده‌ام و اگر هم موردی بوده برای آدم‌های چپ و دست‌چندم بوده است.

این تهیه‌کننده باسابقه کشورمان که بیش از ۵۰ اثر سینمایی در کارنامه دارد، افزود: آنهایی که بیانیه را امضا کردند، کار اشتباهی مرتکب شدند، اگر رویه‌روی من بنشینند، من به آنها ثابت می‌کنم و حرفشان را بس خواهند گرفت، من منکر همه چیز و برخی مشکلات نمی‌شوم اما در حدی نیست که عده‌ای با مقاصد سیاسی کار را دست گرفته و برخی هم از سر نادانی همراه آنها شدند و بعداً متوجه این اشتباه خود خواهند شد که شاید جریان آن سخت باشد!

من با برخی از خانم‌هایی که این بیانیه را امضا کرده‌اند (هم آنهایی که متاهل بودند و هم آنهایی که مجرد بودند) صحبت کردم و حرف‌های همگی شبیه هم نبود که به من گفتند، ما را تحت فشار گذاشتند و ما نمی‌خواستیم امضا کنیم و وقتی از آنها راجع به صحت این صحبت‌ها سؤال کردم، قسم خوردند ما چنین چیزی ندیده‌ایم! به گزارش «جوان» حسین فرحبخش، تهیه‌کننده سینما در گفت‌وگو با برنامه سینمامعیار، با بیان این مطلب درباره آزار جنسی در سینمای ایران به این نکته اشاره کرد که با دادن این بیانیه موافق نیستم و به نظرم اینگونه مسائل را اگر اتفاق افتاد، باید در زمان وقوع خود اتفاق واکنش نشان داد و اینکه ۲۰سال از اتفاقی گذشته باشد و حرفی را به دروغ به کسی نسبت دهیم که فرد ثابت‌شده‌ای است و اهل این حواشی نیست.

به گفته فرحبخش در همه حرف‌ها آدم ناباب هست و سینما هم از این مسئله مستثنی نیست. نمی‌خواهم تهمت بزنم در این فهرست امضاکنندگان بیانیه، برخی افراد با مقاصد سیاسی فعالیت دارند و حیثیت سینما را نشانه گرفت‌اند و نیم‌نگاهی هم به جشنواره کن دارند. این سینماگر عنوان کرد: باز یگری که مورد اتهام قرار گرفته را بالای ۲۰سال است که می‌شناسم و می‌دانم پشت صحنه آن فیلم چه اتفاقاتی افتاده و مسئله اینطور نبوده است، یک درگیری لفظی و اختلاف پیش آمده که حالا سر یک موضوعی برای انتقام تلافی